

Türk Patent ve Marka Kurumu Patent Dairesi Başkan Vekili Sayın Ertan BİÇER,
Değerli Meclis Üyeleri,
Saygıdeğer Meslek Komitesi Başkanları,
Değerli Katılımcılar ve Basın Mensupları,

Temmuz ayı Meclis Toplantımıza hoş geldiniz diyor, hepinizi Yönetim Kurulumuz adına saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle, ICC Dünya Odalar Federasyonu Başkanlığına yeniden seçilen TOBB Başkanımız Sayın Rifat Hisarcıklioğlu'nu tebrik ederek başlamak istiyorum.

Değerli Meclis Üyeleri,

Her ay olduğu gibi, ekonomik verileri değerlendirerek başlıyorum.

Haziran ayında;

İhracat → 20 milyar 537 milyon dolar (% 8)

En fazla ihracat yaptığımız ülkeler; *(Geçen ay 1 milyar doların üzerinde 6 ülke vardı.)*

*Almanya → 1 milyar 729 milyon dolar (% 11,3)

*ABD → 1 milyar 204 milyon dolar (% - 6,5)

*İngiltere → 1 milyar 168 milyon dolar (% 10,8)

*İtalya → 1 milyar 069 milyon dolar (% 8,6)

*Fransa → 889 milyon dolar (% 19,5)

En büyük ticaret pazarımız olan AB ülkelerine yaptığımız ihracat artışlarını olumlu bulmakla beraber artarak devam etmesini temenni ediyoruz.

Ayrıca, Ortadoğu ülkelerine yaptığımız ihracat artışlarının da olumlu etkisinin devam ettiğini söyleyebiliriz.

İthalat → 28 milyar 708 milyon dolar (% 15,3)

En fazla ithalat yaptığımız ülkeler;

*Çin → 3 milyar 833 milyon dolar (% 13,1)

*Rusya → 3 milyar 322 milyon dolar (% 12,4)

*Almanya → 2 milyar 701 milyon dolar (% 40)

*ABD → 1 milyar 509 milyon dolar (%27,1)

*İtalya → 1 milyar 127 milyon dolar (% -3,6)

*İsviçre → 1 milyar 117 milyon dolar (% 78,9)

*Yatırım (Sermaye) malları → 4,19 milyar dolar (% 13,5)

*Hammadde (Ara mallar) → 19,41 milyar dolar (% 11,8)

*Tüketim malları → 5,06 milyar dolar (% 32,5)

Tüketim malları ithalatındaki artışı ise dikkat edilmesi gereken bir artış olarak değerlendiriyoruz.

Dış ticaret açığı → 8 milyar 172 milyon dolar (% 38,8)

Kocaeli Gümrükleri verilerine göre haziran ayında Kocaeli’den gerçekleşen;

*İhracat → 3 milyar 737 milyon dolar (% 22,6)

*İthalat → 6 milyar 765 milyon dolar (% 9,3)

İlk altı aylık dönem;

*İhracat → 21 milyar 566 milyon dolar (% 9,7)

*İthalat → 39 milyar 479 milyon dolar (% 2,2)

Ticaret Bakanlığı’nın, firmaların üretim yerleri esas alınarak hesaplanan ihracat istatistiklerinin haziran verilerine baktığımızda;

İstanbul → 3 milyar 762 milyon dolar (% -6,2)

Kocaeli → 2 milyar 942 bin dolar (% 30,5) (Geçen yılın aynı ayına göre en fazla artış yapan il)

İzmir → 1 milyar 950 milyon dolar (% 12,8)

Bursa → 1 milyar 541 milyon dolar (% 15,7)

Tekirdağ → 981 milyon dolar (% 7,7)

Ankara → 975 milyon dolar (% 0,5)

Mayıs ayında yıllık Cari Açık → 16 milyar 39 milyon dolar oldu.

(Önceki ay cari açık 15 milyar 946 milyon dolar.)

Aylık → 684 milyon dolar açık

Dış ticaret açığı → 4,81 milyar dolar (2024 → 4,19 milyar dolar idi)

Hizmetler dengesi → 5,64 milyar dolar (2024 → 5,42 milyar dolar idi)

Enflasyon verilerine baktığımızda haziran ayında;

TÜFE → % 35,05 (aylık → % 1,37)

ÜFE → % 24,45 (aylık → % 2,46)

Beklentilerimizin altında açıklanan bu enflasyon verisini, fiyat istikrarı açısından olumlu buluyoruz.

Ancak, üretici fiyatlarında son iki aydır görülen yıllık artışların; maliyet kaynaklı enflasyonun yükseldiğine işaret ettiğini görüyoruz.

Bu eğilim, önümüzdeki aylarda tüketici fiyatlarını da yukarı yönlü etkileyebilir.

Diğer taraftan; 2 Temmuz itibari ile doğalgazda;

*konutlarda → yüzde 24,6

*sanayide → yüzde 7,86'lık zam yapıldı.

Yapılan bu zammın enflasyona olumsuz yansıtacağını biliyoruz.

Bu artış ürün maliyetlerimizi yükselteceğinden hemen olmasa da zaman içerisinde fiyatlarımıza da yansıtacaktır.

Diğer taraftan da devletimizin bütçesi gereği sübvansede ettiği her maliyet bize faiz olarak geri dönüyor. Bu sebeple enerjinin sübvansede edilmemesinin daha doğru olduğunu sürekli dile getiriyoruz.

ÜFE bazlı reel efektif döviz kuru (haziran) → 92,71

Endeksin 100 olması durumunda dolar haziran ayında → 47,4643 TL

Dolar bugün → 40,25 TL

Sanayi Üretimi (mayıs-yıllık) → % 4,9

Aylık → % 3,1

Sektörler;

	Yıllık Artış (%)	Aylık Artış (%)
Toplam Sanayi	4,9	3,1
İmalat Sanayi	4,6	3,2
Ara Mali	3,1	1,5
Enerji	8,8	0,7
Sermaye Mali	12	8,6
Yüksek teknoloji	30,6	25,3

Yıllık bazda gerçekleşen yüzde 4,9'luk artışın beklentilerin üzerinde olduğunu söyleyebilirim.

Üretim üzerindeki döviz kuru baskısına ve yüksek faiz oranlarına rağmen, sanayi üretimindeki yüzde 4,9'luk artışın yüzde 4,6'sının imalat sanayiinden gelmesi oldukça değerli.

Bu arada uzun süredir yüksek faiz oranları nedeniyle finansmana erişimde zorlanan KOBİ'lerimiz için TOBB tarafından geçen hafta Nefes Kredisi açıklandı. (Yüzde 37-38 faiz oranları)

Dün itibari ile 11.900 firmada 16,2 milyar TL tutarında kredi hacmine ulaşıldı. (Kredi paketi 25 milyar TL)

TOBB Başkanımız limit artışı istedi. Bu adımı son derece değerli buluyor, KGF ve TOBB yönetimine teşekkür ediyorum.

Haziran ayı kapasite kullanım oranı;

*Türkiye → yüzde 74,6

(Geçen yıla göre 1,7 puan azaldı / Mayıs ayına göre 0,4 puan azaldı.)

*Kocaeli → yüzde 70,3

(Geçen yıla göre 1,5 puan azaldı / Mayıs ayına göre 0,2 puan azaldı.)

İşsizlik oranı (mayıs) → yüzde 8,4

Geçen yılın aynı ayına göre 0,1 puan azaldı. / nisan ayına göre 0,2 puan azaldı.

Nisan'dan Mayıs'a;

Çalışabilir Nüfus → 42 bin arttı.

İşgücüne katılanlar → 31 bin arttı. (İş arayan 11 milyon artmış.)

İstihdam edilenler → 100 bin arttı.

Genç Nüfusta işsizlik Oranı (15-24 yaş) → yüzde 15,4 (Geçen ay → yüzde 15,7)

Mayıs itibariyle toplam istihdam sayısı → **32 milyon 519 bin kişi.**

(Nisan → 32 milyon 419 bin kişi. Revize öncesi → 32 milyon 359 bin kişi idi.)

Bütçe (Haziran) → 16 Temmuz

Değerli Üyeler,

Geçen hafta açıklanan İstanbul Sanayi Odası tarafından her yıl yapılan “**Türkiye’nin ikinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu**” anketinde 2024 yılında 51 firmamız yer aldı. (2023 → 57 firma idi.)

İSO’nun açıkladığı listede → Kocaelili firma sayısı 32

Merkezleri başka illerde olup, üretimleri ilimizde olan firmaları dikkate aldığımızda sayı 51 oluyor.

Türkiye’deki 1000 büyük işletmeye baktığımızda, 130 tanesinin ilimizde üretimlerini sürdürdüğünü görüyoruz. (79 + 51)

Burada bir analizi daha paylaşmak istiyorum.

Kocaeli olarak ikinci 500 büyük listesinin %10,20’sini oluşturuyoruz.

Üretimden Satışlardaki Payımız → %10,27

Net Satışlardaki Payımız → %10,45

Diğer verilerdeki payımızı da ekranda görüyorsunuz.

Listedeki firma bazında sayısal olarak ağırlığımız verileri ile de doğru orantılı.

İlk 500 büyük listesine baktığımızda ise;

Kocaeli olarak bu listenin %15,80’ini oluşturuyoruz.

Fakat ekonomik verilerindeki ağırlığımız çok daha yüksek.

Üretimden Satışlardaki Payımız → %26,57

Net Satışlardaki Payımız ise → %25,60

Diğer verilerdeki payımızı da ekranda görüyorsunuz.

Bu listelere girmeyi başaran firmalarımızı tebrik ediyoruz.

Değerli Üyeler,

Bildiğiniz üzere; **Yeni Yatırım Teşvik Sistemi** ile ilgili Kanun 30 Mayıs’ta ve Tebliğ de 21 Haziranda yürürlüğe girdi. (Geçen ay ayrıntılar henüz yayınlanmadığı için bu konuya değinmemiştim.)

*Yeni teşvikler 2030 yılının sonuna kadar yürürlükte kalacak.

Ana hatlarıyla yeni yatırım teşvikleri 3 ana başlıkta toplanmış.

- Türkiye Yüzyılı Kalkınma Hamlesi *(Proje bazlı olup, komite kararı gerektiriyor.)*
- Sektörel Teşvik Sistemi *(Bu başlıkta yer alan yatırımlar doğrudan destek unsurlarından yararlandırılıyor, proje bazlı değerlendirme gerektirmiyor.)*
- Bölgesel Teşvikler *(Bu destekler hem projeye ve hem de coğrafi konuma dayandırılıyor.)*

*Asgari sabit yatırım tutarı ayrıca belirtilmeyen yatırımların 1 ve 2'nci bölgelerde → en az 12 milyon lira, diğer bölgelerde ise → 6 milyon lira olması gerekiyor.

*Yatırım destek unsurları öncekiler ile aynı.

*Sadece “makine desteği” yeni bir destek unsuru olarak dikkat çekiyor. Türkiye Yüzyılı Kalkınma Hamlesi kapsamında desteklenen 2 milyon liranın üzerindeki makine ve teçhizat bedelinin yüzde 25'inin kamu bütçesinden karşılanması şeklinde formüle edilmiş.

*Vergi indirimi, teşvik programları için yüzde 60 olarak sabitlenmiş ve yatırıma katkı tutarı üst sınırı da yüzde 80'den yüzde 50'ye düşürülmüş.

*Uluslararası rekabet gücünün artırılması adına yeşil dönüşüm ve dijital dönüşüm hedeflerinin benimsenmesi önemli.

Yerel Kalkınma Hamlesi Teşvik Programı kapsamında Sanayi Bakanlığı tarafından açıklanan ilimiz için desteklenecek öncelikli yatırım alanları:

- Elektrikli Lastik Pişirme Presi Üretimi
- Rulman Üretim Tesisi
- GMT (Cam Elyafı ile Takviye Edilmiş Termoplastik) Levha Üretimi
- Akü Geri Dönüşüm Tesisi

Değerli Üyeler,

Diğer değinmek istediğim konu ise; geçen hafta açıklanan YOİKK 2025 yılı Eylem Planı.

Eylem Planında Oda olarak bizlerin de sürekli dile getirdiği konular yer alıyor.

- Hukuk uyumsuzluklarında alternatif çözüm yöntemlerinin geliştirilmesi
- Türkiye Yeşil Taksonomisi'nin hazırlanması
- Yenilenebilir enerji yatırımlarında izin süreçlerinin iyileştirilmesi ve Enerji İhtisas Endüstri Bölgelerinin faaliyete geçirilmesi

- Türk vergi mevzuatının karbon içerikli vergiler bakımından gözden geçirilmesi
- İhracat finansmanının güçlendirilmesi
- Ulusal Sanayi Alanları Master Planı doğrultusunda sanayi alanlarının genişletilmesi
- Sektörel sanayi yol haritalarının güncellenmesi
- Nitelikli yatırımlar için yatırım ortamını iyileştiren bir düzenleme paketi hazırlanması
- KOBİ tanımının güncellenmesi
- Sanayinin finansmana erişiminin kolaylaştırılması
- Lojistik merkezlerin ve iltisak hatlarının işletme, yapım ve yönetim modellerinin geliştirilmesine yönelik mevzuat hazırlıklarının tamamlanması
- OSB'lerde yer alan Meslek Yüksekokulu sayısının artırılması
- Sanayinin ihtiyaç duyacağı mesleklere yönelik Meslek Yüksekokulu programlarının geliştirilmesi

Eylem Planında AB üyeliğimize atıf olmadığını görüyoruz.

Unutmayın AB üyeliğimizin yoğun konuşulduğu dönemde yabancı yatırımlarımız 566 milyon dolardan (2002 yılı), 18 milyar 394 milyon dolara (2007 yılı) çıkmıştı.

Diğer taraftan vize serbestisinde kalan 6 kriter sadece vize sürecimize değil yabancı sermayenin ülkemize çekilmesine de katkı sağlayacaktır.

Değerli Üyeler,

Uzun zamandır üzerinde çalışılan **İklim Kanunu** da, 2 Temmuzda Mecliste kabul edilerek yürürlüğe girdi.

Türkiye'nin Avrupa Yeşil Mutabakatı'na uyum çabaları açısından genel çerçeveyi oluşturuyor.

Öne çıkan başlıklar;

- Türkiye Yeşil Taksonomisi kurulacak.
- Sınırdaki Karbon Düzenleme Mekanizması uygulanacak.
- Ulusal ve Yerel Eylem Planları hazırlanacak.
- İklim değişikliği müfredatlara eklenecek.
- Afetlere karşı erken uyarı sistemleri geliştirilecek.
- Su ve arazi yönetimi güçlendirilecek.
- Emisyon Ticaret Sistemi yürürlüğe girecek.

Bu süreçlerin hayata geçirilmesinde, her aşamada sivil toplum ve iş dünyasının görüşlerinin alınması yeşil dönüşümün sağlıklı bir şekilde gerçekleşmesi açısından gerekli.

Yasa, AB'nin 2005'ten bu yana yürütmekte olduğu Emisyon Ticaret Sistemi'ne uyumlu bir ETS oluşturulması için temel ilkeleri ve uygulamayı belirliyor.

Türkiye gibi AB adayı ve gümrük birliği ortağı olan ve ihracatının yüzde 42'sini AB pazarına yapan bir ülke olarak geç kalmış durumdayız.

Özellikle geri kalan KOBİ'lerin de bu sürece zorlu koşullar altında hazırlanabilmesi temel önceliğimiz olmalı.

AB'nin altı sektörde (çelik, alüminyum, çimento, gübre, hidrojen ve elektrik) karbon ayak izi üzerinden uygulamaya başladığı Sınırdaki Karbon Düzenleme Mekanizması, sanayiciler için ek maliyetler oluşturuyor.

Karbon ayak izini azaltmak için yeşil teknolojilere geçmek, emisyonları azaltmak için ciddi tedbirler almak gerekiyor.

ETS kapsamındaki tahsisat satışı ve uygulanan para cezalarından elde edilecek gelirlerin Türkiye'nin yeşil dönüşümü için özellikle sanayi tesislerine yönelik teşviklere aktarılması büyük önem taşıyor.

Diğer taraftan Avrupa Yeşil Mutabakatı (AYM) ile ilgili AB'de yeni gelişmeler de var.

- Yenilenebilir enerjiye teşviklerde artış var. (AB Uygun Fiyatlı Enerji Eylem Planı)
- SKDM'de geçiş dönemi sona eriyor ve 1 Ocak 2026 itibarıyla mali boyutuyla da uygulamaya geçecek.
- 18 Haziranda 50 tonun altındaki ürünlerin SKDM kapsamı dışında bırakılması hususunda anlaşma sağlandı.
- SKDM'nin yeniden gözden geçirilmesi kapsamında, kamuya açık bir danışma süreci başlatıldı.
- AB'nin Temiz Sanayi Mutabakatı ile temiz teknoloji sektörleri öne çıkıyor.
- Döngüsellik için atıkların girdi olarak kullanımı ve kritik hammaddelerin geri kazanımı geliştiriliyor.

Sayın Biçer,

Sizleri ilk defa ağırladığımız için ilimiz ve ilimiz sanayisi ile ilgili güncel verileri kısaca paylaşmak istiyorum.

Kocaeli yüzölçümü bakımından küçük, ancak katma değeri bakımından büyük bir il. (en küçük 7. il)

Kocaeli'nin Türkiye imalat sanayine sağladığı katkı → yüzde 13

Odamıza kayıtlı → 3.881 adet firma

*334'ü yabancı sermayeli (% 10 civarında)

*200 firma AB menşeli

İlk 500'de → 79 işletme

17 tanesi Meclis Üyesi (ilk 500'de en fazla meclis üyesi bulunan odayız.)

İSO'nun açıkladığı listede Kocaelili firma sayısı → 39

İlk 1000'de → 130 işletme

Kocaeli'nin sektörlerine bakıldığında;

- *Türkiye araç üretiminin → yüzde 44'ü,
- *Türkiye kimya sanayi içerisindeki payı → yüzde 27,
- *Türkiye metal sanayinin ise → yüzde 19'unu karşılıyor.

İlimiz, 119,36 milyar dolarlık dış ticareti ile Türkiye dış ticaretinin yüzde 19,7'sini gerçekleştiriyor.

Kocaeli'yi bir ülke olarak düşünürsek, OECD verilerine göre dış ticarete 39. sıradayız.

(Litvanya, Lüksemburg, Letonya gibi AB üyelerinden fazla)

Kocaeli Gümrüklerinden alınan verilere göre 2024 yılında;

- İlimizin Türkiye ihracatındaki payı → yüzde 15,80 (41,39 milyar dolar ihracat)
- Kocaeli kişi başı ihracatımız → 19.431 dolar (TR kişi başı ihracatı ise → 3.057 dolar)
- İlimizin TR ithalatındaki payı → yüzde 22,6 (77,96 milyar dolar ithalat)

T.C. Ticaret Bakanlığı tarafından açıklanan "Faaliyet İllerine Göre İhracat İstatistikleri" verilerine göre ise; 2024 yılında ilimiz İstanbul'un ardından ikinci sırada yer alıyor.

36 liman - iskele (elleçlenen yük miktarı – 83,8 milyon ton – Türkiye'nin yüzde 15,8'i)

*Sanayi ve liman kenti

*Avrupa'nın 7'inci limanı

*Konum olarak çok şanslı bir il

İlimizde; Organize Sanayi Bölgeleri, Serbest Bölgeler ve Teknoparkları ile sanayi disiplinli olarak gelişiyor.

*İlde 3 üniversite (KOÜ, GTÜ, KOSTÜ),

*14 adet organize sanayi bölgesi

*5 adet teknopark (KOÜ, GTÜ, GOSB ve TÜBİTAK Martek, Bilişim Vadisi)

*2 adet serbest bölge (KOSBAŞ, TÜBİTAK MAM Teknoloji Serbest Bölge)

*2 Teknoloji Transfer Ofisi

Ar-Ge Merkezi olan toplam 1.357 adet şirketin, 140 tanesi ilimizde yer alıyor. 16 adet de Tasarım Merkezimiz bulunuyor.

Sayın Biçer,

Günümüzde küresel rekabetin hızla arttığı bir ortamda, yalnızca üretim yapmak artık yeterli değil.

Üretimin korunması, markalaşması ve katma değere dönüşmesi her zamankinden daha kritik bir hale geldi.

Bu noktada ülkemizde markalaşma, patentleşme ve yenilik kültürünün yerleşmesi konusundaki öncü rolünüzü memnuniyetle takip ediyoruz.

Üstlendiğiniz bu rol, sanayicilerimizin küresel pazarlarda rekabet edebilmesi adına çok kıymetli.

Patent, marka, faydalı model ve tasarım başvurularının ülkemizde yıllar içinde artış gösterdiğini memnuniyetle gözlemliyoruz.

Aynı şekilde, ilimizin bu başvurular içerisindeki payı da zamanla artıyor.

	Patent			Marka			Faydalı Model			Tasarım		
	TR	Kocaeli	Başvurulardaki Pay (Yüzde)	TR	Kocaeli	Başvurulardaki Pay (Yüzde)	TR	Kocaeli	Başvurulardaki Pay (Yüzde)	TR	Kocaeli	Başvurulardaki Pay (Yüzde)
2020	8200	240	2,93	155913	3233	2,07	3577	111	3,10	41921	827	1,97
2021	8439	197	2,33	176493	3546	2,01	4418	95	2,15	59247	713	1,20
2022	9009	242	2,69	197235	4060	2,06	5502	161	2,93	78268	760	0,97
2023	8663	415	4,79	168850	3522	2,09	3321	97	2,92	52352	609	1,16
2024	10186	732	7,19	170368	3786	2,22	3065	90	2,94	41852	503	1,20

Fakat verilere baktığımızda Kocaeli olarak halen istediğimiz konumda olmadığımızı görüyoruz.

2024 yılı il sıralamalarında;

*Patent başvurularında → 3. (İstanbul/Ankara/Kocaeli/Bursa/İzmir)

*Marka başvurularında → 8. (İstanbul/Ankara/İzmir/Bursa/Antalya/Konya/Gaziantep/Kocaeli)

*Faydalı Modelde → 6. (İstanbul/Ankara/Bursa/Konya/İzmir/Kocaeli)

*Tasarımda ise → 9. iliz. (İstanbul/Bursa/Kayseri/Ankara/Konya/İzmir/Gaziantep/Kahramanmaraş/Kocaeli)

Kocaeli'nin sanayi ve teknoloji alanında gösterdiği güçlü gelişime rağmen, sınai mülkiyet başvurularımızın bu potansiyeli tam olarak yansıttığını söylemek güç.

İlimizdeki Ar-Ge ve tasarım merkezleri ve teknoloji geliştirme bölgeleri hızla artarken; başvuru sayılarımızın da buna paralel yükselmesi gerektiğini düşünüyoruz.

Bu süreci birlikte hızlandırabileceğimize inanıyoruz.

Oda olarak ilimizde fikri mülkiyet bilincinin yaygınlaşması için bilgilendirme ve farkındalık faaliyetlerine yönelik sizlerle işbirliği yapmaya hazırız.

Öte yandan, patentlerin ticarileşmesi konusunun en az tescil kadar önemli olduğuna inanıyoruz.

Patentler, bir fikrin hukuki güvenceye kavuşmuş hali; ancak esas değer, bu fikrin katma değeri yüksek bir ürüne dönüşmesiyle ortaya çıkar.

Ne yazık ki ülkemizde tescil edilen pek çok patent uygulamaya geçemiyor, raflarda bekliyor.

Oysa doğru destek ve yönlendirmelerle bu potansiyelin hayata geçirilmesi, sadece firmalarımızın değil, ülkemizin de küresel ölçekte söz sahibi olmasını sağlar.

Bu çerçevede de her türlü iş birliğine açığız.

Sözlerime son verirken bugünkü toplantımıza katılımınızdan dolayı Sayın Biçer'e teşekkür ediyor, şahsım ve Yönetim Kurulumuz adına sizleri saygıyla selamlıyorum.